

Agenda Platform Internationalisering vrijdag 14 december 2018

- 1. Opening en mededelingen, vaststelling van de agenda**
- 2. Toekomst van het Cohesiebeleid** (bijlagen: Houtskoolschets en Kamerbrief)
Toelichting door Hans Overbeek
- 3. Actualiteit rondom Brexit** (bijlagen: link naar laatste stand van zaken en persbericht)
Toelichting door Jop van Unnik
- 4. Internationale samenwerking**
Toelichting door Richard L'Ami
- 5. Ter kennisgeving: verslagen van buitenlandse reizen van GS** (bijlagen: vier verslagen)
- 6. Rondvraag en sluiting**

Houtskoolschets: Inzet Europese fondsen 2021-2027 in Zuid-Nederland

Inleiding

Voor u ligt de houtskoolschetsover de inzet van de Europese fondsen voor de periode 2021-2027 in Zuid-Nederland. De houtskoolschets is een eerste richtinggevend document in aanloop naar de doorontwikkeling van de huidige RIS3.

Een RIS3 staat voor een regionale innovatiestrategie voor slimme specialisatie. De term slimme specialisatiestrategie is door de Europese Commissie (EC) geïntroduceerd om regio's in Europa op te roepen hun onderzoeks- en innovatiestrategie zo in te richten dat zij in Europees verband een complementaire rol vervullen. In de huidige programmaperiode is een RIS3 verplicht voor het ontvangen van EFRO-middelen op het thema onderzoek en innovatie. Zuid-Nederland heeft de ambitie om voor de nieuwe programmaperiode een strategie neer te leggen die inspirerend is voor alle van toepassing zijnde programma's waarbinnen economie, innovatie, landbouw, klimaat en energie belangrijke thema's zijn.

Deze schets is opgesteld op basis van inbreng door, en in samenspraak met de provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland. Deze schets geeft de initiële richting aan die landsdeel Zuid voornemens is in te slaan met de Europese fondsen voor regionale ontwikkeling (EFRO), verbetering van de arbeidsmarkt (ESF), versterking van het platteland (POP) en grensoverschrijdende samenwerking (Interreg). Deze houtskoolschets bepaalt de positie die Zuid-Nederland wil innemen bij de uitwerking van de programma's samen met EU en Rijk. In de houtskoolschets is gekozen voor maatschappelijke opgaven als terminologie en niet voor maatschappelijke uitdagingen

1 Uniek momentum voor Zuid-Nederland in Europa

De drie zuidelijke provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg zijn zich bewust van de noodzaak de regionale economie te blijven versterken. Belangrijk is dat er één richting wordt gekozen waarin eigenheid van regio's binnen Zuid-Nederland wordt onderkend en de balans in ondersteuning wordt gevonden. De regio heeft een unieke kans om vanuit haar eigen kracht vorm te geven aan de maatschappelijke opgaven die voor ons liggen. Dat gebeurt samen met het Rijk en Europa. Dit betekent dat de drie provincies en hun (grensoverschrijdende) partners investeringen gaan verbinden aan Europese doelstellingen op gebied van innovatie, duurzame energie en ondersteuning van het midden- en kleinbedrijf. Steden en regio's moeten meehelpen Europa slimmer, concurrerender en groener te maken. Hierin staat de bijdrage aan de grote maatschappelijke opgaven voorop. Daar waar de investeringen inspelen op de maatschappelijke opgaven, ontstaat er zowel een positief effect op de regionale economie als op de samenleving als geheel. Door het inspelen op deze maatschappelijke opgaven creëert de regio een extra economische impuls.

De nieuwe RIS3 wordt een doorontwikkeling van de huidige RIS3 strategie, waarin Zuid-Nederland de maatschappelijke opgaven reeds een prominente rol heeft gegeven. Zuid-Nederland gaat meer dan voorheen vanuit de eigen kracht en met Europese steun een

belangrijke bijdrage aan het realiseren van de opgaven leveren. Vertrekkend vanuit de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties kiezen we die opgaven waarop Zuid-Nederland, vanuit economische kracht, maatschappelijke impact kan ontwikkelen. De nieuwe RIS3 vertrekt vanuit een zelfbewust Zuid-Nederland dat weet waar de kansen liggen om te vernieuwen. Hierbij is oog voor de diversiteit binnen Zuid-Nederland. Dat betekent ook een evenwichtigere spreiding van de middelen over het programmagebied. Hier zetten wij onze programma's en projecten voor in. Dat doen we samen met onze partners, ook over de grens.

2 Naar een slimmer, inclusiever, groener en koolstofarmer Europa

Op 2 mei 2018 heeft de Europese Commissie (EC) een voorstel voor het volgend Meerjarig Financieel Kader (MFK) voor de periode 2021-2027 vastgesteld. Het cohesiebeleid maakt hier deel van uit. De toekomstige Europese begroting moet zich focussen op onderwerpen met veel Europese toegevoegde waarde, zoals globalisering, klimaatverandering en energie, demografische veranderingen, onderzoek, innovatie en onderwijs etc. Veel van deze opgaven worden op alle niveaus gevoeld, van mondiaal tot lokaal, en vormen het leidend perspectief voor de instrumenten na 2020.

Samen met het MFK zijn ook de eerste wetgevingsvoorstellen gepubliceerd. In navolging van de periode 2013-2020 is er een 'koepelverordening' ingesteld over de gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds en het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor Asiel en Migratie, het Fonds voor Interne Veiligheid en het Instrument voor Grensbeheer en Visa.

In de voorstellen voor het cohesiebeleid wordt een focus aangebracht op vijf doelstellingen:

- A. Een slimmer Europa,
- B. Een groener, koolstofarm Europa,
- C. Een meer verbonden Europa,
- D. Een socialer Europa,
- E. Een Europa dat dichterbij de burger staat.

De doelstellingen die worden beschreven vormen het uitgangspunt voor de programma's. De programma's zijn een instrument om investeringen en ontwikkelingen te ondersteunen gebaseerd op de eigen regionale kracht.

3 Naar een missiegedreven innovatiebeleid met impact

In de kamerbrief van 13 juli jl. kondigt Minister Wiebes de inzet van het innovatiebeleid aan. In navolging van de EC nemen hierin de maatschappelijke opgaven een centrale positie in. De economische kansen van de maatschappelijke opgaven en de ambitie om een vooraanstaande rol te spelen in sleuteltechnologieën zijn de uitgangspunten van het innovatiebeleid. Het rijk legt daarbij een doorslaggevende rol bij het MKB en heeft dat in een aparte nota uitgewerkt. Het gaat hierbij om de volgende thema's: energietransitie en duurzaamheid, landbouw, water en voedsel, gezondheid en zorg en veiligheid. EZK staat daarbij voor een cross-sectorale inzet op het gebied van wetenschap, toegepast onderzoek en innovatie.

EZK kondigt aan dat vanuit de maatschappelijke uitdagingen missies worden opgesteld door departementen samen met de regio's, bedrijfsleven, kennisinstellingen, topteams en maatschappelijk relevante partners.

Verder heeft Minister Schouten in de beleidsbrief "Nederland als koploper in de kringlooplandbouw" het toekomstig landbouwbeleid gepresenteerd. Hierin wordt de Nederlandse landbouw bij uitstek geschikt geacht om een leidende rol te spelen in de veranderingen die nodig zijn. Dit is een goed uitgangspunt om uit te groeien van koploper in 'volhoudbare' benutting van grondstoffen, tot koploper in kringlooplandbouw. Dit sluit goed aan bij de inzet op circulaire economie.

De regio als geheel dient te profiteren van de diverse cohesiefondsen. In samenspraak met de Staatssecretaris biedt Zuid-Nederland aan om te komen met een flankerend landsdelig Europees instrumentarium ter realisatie van het klimaatakkoord, in de volle breedte, met een innovatieve insteek en daaraan gekoppelde provinciale cofinanciering.

4 Zuid-Nederland: het verschil maken door maatschappelijke opgaven centraal te stellen

De regio heeft een unieke kans om vanuit haar eigen kracht vorm te geven aan de maatschappelijke opgaven die voor ons liggen. Hiervoor hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- a. *Afspreken dat Zuid-Nederland de maatschappelijke opgaven centraal stelt*
  - Om de maatschappelijke opgaven te realiseren zullen wij de al in gang zijnde transities faciliteren. Wij onderscheiden daarbij de klimaattransitie, de energietransitie, de landbouwtransitie, de grondstoffentransitie en de maatschappelijke transitie. Deze transities vertalen wij naar concrete acties, gefinancierd door de EU, het Rijk en de provincies. Aan het slot van deze paragraaf vindt u een eerste uitwerking.
- b. *Doorontwikkelen van de maatschappelijke opgaven van de huidige RIS3*
  - Bij de doorontwikkeling op de huidige RIS streven we naar een Zuid-Nederlandse innovatiestrategie met maatschappelijke impact waar de hoogste toegevoegde waarde in de regio ligt.
  - Dit betekent dat we innovatie inzetten bij het oplossen van maatschappelijke opgaven en het versterken van de economie.
  - De maatschappelijke impact van een project staat centraal. Impact is de mate waarin het project bijdraagt aan de maatschappelijke opgaven.
  - Het gaat niet alleen om technologische innovatie an sich, maar ook om de benodigde vernieuwing voor en door mensen, organisaties en van processen.
  - Meer dan nu zal bij de uitwerking van de calls voor projecten gestuurd worden op maatschappelijke impact in relatie tot innovatie en economische structuurversterking.
- c. *Naar een transitie gedreven RIS3 als uitgangspunt*
  - In de komende jaren gaat het om een aantal belangrijke transities. Deze RIS3 speelt daar vanuit de regionale kracht op in. De regio's in Nederland hebben weliswaar veel overeenkomsten maar kennen ook essentiële verschillen en onttelen daar hun economische kracht aan. Ook in Zuid-Nederland is er sprake van een palet aan economische krachten.
  - In de RIS3 wordt vastgelegd waar Zuid-Nederland het verschil maakt en waar de kracht van Zuid-Nederland in schuilt.

- Hierbij wordt niet uitgegaan van sec technologische innovaties maar verandering vanuit een breder perspectief. De impact op de maatschappelijke opgave is hierbij van belang naast de strikt financieel-economische businesscase.
  - Het doel van de diverse programma's en projecten blijft het leveren van een structuurversterkende bijdrage aan de economie van Zuid-Nederland als geheel
- d. Het MKB werkt aan maatschappelijke opgaven
- Zuid-Nederland kiest als uitgangspunt om in te zetten op een aantal maatschappelijke opgaven.
  - Wij dagen het (innovatief) MKB in Zuid-Nederland uit daar oplossingen voor te vinden. Het gaat hierbij niet alleen om excellentie maar juist om de kracht van de verschillende clusters in Zuid-Nederland.
  - Doelstelling is om een mechanisme op gang te brengen om de kennis binnen de sterke clusters in Zuid-Nederland te gebruiken om te komen tot slimme en relevante oplossingen.
  - De overtuiging is dat oplossingen worden gevonden in nieuwe (multidisciplinaire) samenwerkingsverbanden waarin verschillende partners zijn vertegenwoordigd en bij voorkeur de klant/ gebruiker betrokken is in de ontwikkeling van de oplossing. Hierbij moet nadrukkelijk ook ruimte zijn om te experimenteren, demonstreren en voor pilots met hierin een centrale rol voor het MKB.
  - Daarbij wordt gepleit om de Europese middelen in te zetten als subsidie-instrument.
  - verbreding van excellentie naar stimulering juist daar waar op Zuid-Nederlandse schaal grote stappen mogelijk zijn.
- e. RIS3 is de basis voor verdere uitwerking
- De transities en de specifieke regionale krachten om die te realiseren worden benoemd in de RIS3.
  - De strategie wordt uitgewerkt naar de diverse Europese instrumenten, die (opnieuw) ter beschikking komen, in ieder geval EFRO, POP, ESF en Interreg (diverse componenten).
  - Een evenwichtigere spreiding van de middelen over Zuid-Nederland

Met de voorgaande uitgangspunten in het achterhoofd, kan de inzet als volgt worden weergegeven:

Maatschappelijke opgaven	Instrument			
	EFRO	Interreg	ESF	POP
Klimaattransitie	Adaptatie Mitigatie Schone industrie	Internationale samenwerking		Natuurontwikkeling Watermaatregelen .....
Energietransitie	Uitrol gebouwde omgeving en verblijfsrecreatie Energie opslag Energieopwekking	Grensoverschrijden de samenwerking Energie-opslag Energie-opwekking	Nieuwe werk – gelegenheid Omscholing technisch personeel	Uitrol technieken in landelijkomgeving Ondersteuning energie neutrale stal .....
Landbouwtransitie	Precisielandbouw Biobased Waardering voeding	Grensoverschrijden de samenwerking op het gebied van staltechniek, precisiebemesting, recyclage van proceswater	Omscholing agrariërs in nieuwe landbouw	Precisielandbouw Kringlooplandbouw .....
Grondstoffentransitie	Circulaire economie Design Biobased Recycling	Herwaardering van afvalstromen	Nieuwe werk - gelegenheid	Biobased economy .....
Maatschappelijke transitie	Gezond ouder worden Arbeidsmarkt	Arbeidsmobiliteit	Leven Lang Leren Arbeids-participatie	Biologische landbouw .....

Bovenstaande tabel is een eerste vingeroefening over hoe de maatschappelijk opgaven in relatie tot de Europese instrumenten kunnen worden gebracht. Wij nodigen nadrukkelijk alle stakeholders uit om met ons deze tabel verder vorm te geven. Wij beschouwen de opgaven complementair aan elkaar en ze moeten tevens in onderlingesamenhang worden gezien. De tabel zal verder worden vormgegeven in de RIS3+ en in de programmeringsfase van de fondsen. Overigens zal de tabel ook in een definitief stadium niet limitatief zijn zodat altijd op nieuwe ontwikkelingen ingespeeld kan worden.

5 **Gemeenschappelijk strategie vanuit diverse fondsen**

In dit stadium is de ambitie een integrale strategie neer te leggen die inspirerend is voor alle van toepassing zijnde programma's. Een gezamenlijke en geïntegreerde inzet vanuit de programma's op gemeenschappelijke doelen en thema's draagt bij aan focus en samenhang. Juist door de fondsen te benaderen vanuit de maatschappelijke opgaven, zorgt Zuid-Nederland ervoor dat de programma's elkaar versterken. Gebundelde inzet van programma's, mits goed georganiseerd, leidt ook tot meer transparantie en toegankelijkheid voor de projectindieners.

Europees fonds voor regionale ontwikkeling (landsdelig EFRO)

Met de verordening in de hand kan al een inschatting gemaakt worden wat de eerste uitgangspunten in Zuid-Nederland zijn. Hierbij is overeenstemming dat voor EFRO de verplichte 60% innovatie (gericht op de maatschappelijke opgaven) en de 20% koolstofarme economie een werkbaar uitgangspunt is. Hierbij biedt de mogelijkheid voor de verhoging van 20% voor koolstofarme economie, kansen om invulling te geven aan de klimaattransitie. Deze prioriteit kan hierdoor verbreed worden naar een uitrol van de innovaties in zowel de gebouwde omgeving, de industrie, het platteland als ook op het niveau van toeristische voorzieningen.

Voor EFRO wordt gewerkt met landsdelige calls gericht op maatschappelijke opgaven in Zuid-Nederland. Aandacht voor de (sub-)regionale dimensie in Zuid-Nederlands verband is van belang. Voor de economische structuur van Zuid-Nederland is het van belang dat de verschillende regio's elkaar in samenhang versterken. Om maatwerk te leveren aan de regionale diversiteit, kunnen calls uitgewerkt worden om in te zetten op specifieke interventies binnen maatschappelijke opgaven.

Interreg

Ook met de partners aan beide zijden van de grens moet getracht worden om aan de maatschappelijke opgaven te werken. De Interreg programma's bieden experimenteerterruimte om hier oplossingen voor te bieden. Maar specifiek voor Interreg wordt ingezet op de problematiek van de grensregio's. Hierbij kan het beoogde nieuwe instrument van de EU (crossborder mechanisme) behulpzaam zijn. Aan Interreg zijn verder nog twee specifieke doelen toegevoegd ten opzichte van landsdelig EFRO (zie art 14 Interreg verordening) namelijk:

- Een socialer Europa
- Een beter bestuur voor Interreg

Maar ook moet er samenwerking gezocht worden met regio's met eenzelfde economische structuur en ontwikkeling. In het huidige Vanguard initiatief gebeurt dit al een aantal jaren. De nieuwe verordening biedt mogelijkheden voor dit soort innovatieve samenwerking (transregionale samenwerking). Zuid-Nederland heeft een uitstekende uitgangspositie om juist hier van te profiteren. Andere voorbeelden die aanleiding kunnen zijn voor pan-Europese samenwerking zijn de projecten S34growth en S34CHEM waarin Zuid-Nederlandse partners participeren. Deze projecten ontwikkelen systemen en netwerken die een basis bieden voor valorisatie na 2020.

Europees Sociaal Fonds (ESF)

Op dit moment is er geen directe aansluiting tussen de ESF-activiteiten en de EFRO-activiteiten in Zuid. Dit zien wij als een gemiste kans. Daarom willen we de inzet van ESF verbreden naar andere doelgroepen dan alleen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zo kunnen

er projecten worden gedaan die de gehele arbeidsmarkt bevatten. Voor ESF kunnen er arbeidsmarkt-maatregelen genomen worden die noodzakelijk zijn voor de realisatie van de uitrol van de maatschappelijke opgaven. Denk hierbij aan projecten gericht op MBO die samen met het bedrijfsleven worden ontwikkeld vanuit het ESF. Hierdoor kan in de hele keten gewerkt worden aan een betere arbeidsparticipatie en een betere aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Een voorbeeld hiervan zou kunnen zijn scholing van voldoende MBO-ers voor de installatiebranche, om ontwikkelingen in de energietransitie uit te voeren. Er wordt ingezet op een afspraak vooraf over de verhouding nationaal/regionaal (landsdelig) in het ESF-programma, met 50/50 als inzet. De EU biedt hier in haar verordening mogelijkheden toe.

Plattelandontwikkelprogramma (POP)

In Zuid-Nederland is in relatie tot POP overeenstemming dat de natuur- en watermaatregelen gekoppeld worden aan de klimaatdoelstelling en de innovatiemaatregelen aan de landbouwtransitie en de invoering van een biobased economy. Ook wordt binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) verkend of verdere verschuiving van inkomenssteun (pijler 1) naar plattelandontwikkeling (pijler 2) wenselijk is.

In de huidige programmaperiode zien we een aantal goede crossovers en aansluiting van EFRO naar POP en andersom. Hiermee worden beide programma's sterker. De ambitie moet zijn deze aansluiting maar ook met die van ESF, verder te verdiepen en te verstevigen na 2020. Zeker in het licht van de nog verdergaande transitie in de landbouw.

Overige fondsen

Naast de cohesiefondsen komen er nog diverse thematische fondsen, Horizon 2020 is voor de relatie met de cohesiefondsen de belangrijkste.

Er is geen gezamenlijke Zuid-Nederlandse inspanning op Horizon2020. Daar waar Horizon2020 de innovatie 'aan de voorkant' bevordert, is deze strategie met de regionale Europese fondsen vooral gericht op de vermarkting; kennis, kunde en kassa. . Zuid-Nederland is voornemens in de nieuwe programmaperiode een gemeenschappelijke inspanning op Horizon 2020 vorm te geven.

6 Voortbouwen op bestaand track record

De nieuwe verordeningen geven aan dat het bestaande administratief beheer van programma's die goed functioneren (waaronder die in Nederland), voortgezet moet worden. De Europese Commissie pleit expliciet voor een 'status quo' betreffende het administratief beheer van de Europese programma's. Indien het Rijk besluit het administratief beheer op dezelfde manier vorm te geven, dan hoeft voor Zuid-Nederland niet veel te veranderen in de structuren van de programma's en de uitvoeringsorganisaties. Bestaande partijen hebben een uitstekende staat van dienst op het rechtmatig uitvoeren van diverse (Europees gefinancierde) programma's. Ook voor de andere programma's verloopt het administratief beheer al een aantal perioden via dezelfde actoren.

Europa biedt een scala van simplificatiemogelijkheden. In de uitwerking van de programma's zullen we daar gebruik van maken.

7 Naareen aanpak voor de periode na 2020

Met deze houtskoolschets is een eerste belangrijke stap gezet naar de periode na 2020. Om het proces naar een nieuwe strategie en programma's vorm te geven zal er een voorbereidingsgroep EU 2021-2027 Zuid-Nederland worden samengesteld. De uitvoerende taken beleggen wij bij deze Voorbereidingsgroep die alle activiteiten coördineert, organiseert en monitort. Deze projectgroep zal in opdracht van een bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgever werken en regelmatig het bestuurlijk overleg Zuid-Nederland informeren.

Het proces rondom de doorontwikkeling van de RIS3 zal ook worden gedaan door deze voorbereidingsgroep. Hiertoe zal een externe partij worden ingeschakeld. Deze partij zal worden aanbesteed met als doel het opstellen van de (doorontwikkelde) RIS3. Parallel hieraan wordt voorgesteld werkverbanden te formeren rondom de maatschappelijke opgaven. Hierbij zal er worden afgestemd met de reeds bestaande werkvormen rondom de diverse thema's. Door deze werkgroepen samen te stellen met vertegenwoordigers uit de hele triple helix, gemeenten maar ook relevante maatschappelijke organisaties, halen wij de relevante thema's en kennis uit het veld op.

Voor de borging van breed bestuurlijk draagvlak organiseren wij medio 2019 een bijeenkomst. Daar bespreken wij de eerste resultaten van de werkgroepen met de bestuurlijke vertegenwoordigers in Zuid-Nederland. Ook zal hier een referentiegroep worden ingericht die kan reflecteren op de eerste resultaten. Deze referentiegroep bestaat in de huidige programmaperiode en zal worden doorgezet en aangepast aan de huidige stand. De verwachting is dat het meerjarig financieel kader echter pas begin 2020 zal worden vastgesteld. Hierna kan pas begonnen worden met de inrichting van de programma's. In 2019 kunnen de voorbereidingen hiervoor worden gedaan. Ondertussen starten de provincies de discussie over de cofinanciering, om deze tijdig en goed te laten landen in de bestuursakkoorden (met oog op de provinciale verkiezingen in 2019).

Daarnaast is er landelijk een proces waarbij Zuid-Nederland is vertegenwoordigd. Deze bestaat uit een Interbestuurlijke Werkgroep (IBW) en subgroepen. In de subgroepen worden de beslissingen voorbereid voor de IBW, waarbij de IBW de gestelde kaders in de gaten houdt en eventuele tegenstrijdige belangen uit de subgroepen prioriteert. De taken van het IBW zijn om de Nederlandse inzet in Brussel af te stemmen en om fonds overstijgende zaken (bijvoorbeeld een partnerschapsovereenkomst) te bespreken.

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Datum 19 november 2018
Betreft Geannoteerde agenda Raad Algemene Zaken Cohesiebeleid
30 november 2018

Geachte Voorzitter,

Op vrijdag 30 november vindt in Brussel de Raad Algemene Zaken (RAZ) gewijd aan het Cohesiebeleid plaats. Met deze brief informeer ik u over de agenda en de Nederlandse inbreng bij de Raad.

Deze bijeenkomst van de Raad kent één inhoudelijk agendapunt, namelijk het wetgevingspakket voor het cohesiebeleid na 2020. Er wordt over verschillende onderwerpen onderhandeld, maar geen enkel onderwerp is in een besluitvormend stadium aanbeland. Ook geeft de richting van de onderhandelingen vooralsnog geen noodzaak tot het herzien van het Nederlandse standpunt. De Nederlandse interventie zal dan ook langs de lijnen van de huidige positie zijn.

Het kabinet is van mening dat het cohesiebeleid gemoderniseerd moet worden. De structuurfondsen die onder dit beleid vallen, moeten meer gericht worden op de minder ontwikkelde lidstaten van Europa en meer gefocust op investeringen met hoge Europese toegevoegde waarde, zoals innovatie, duurzaamheid en klimaat, met uitzondering van het Europees Sociaal Fonds +, waar meer focus op migratie gewenst is. Innovatie-investeringen moeten gericht zijn op het oplossen van maatschappelijke uitdagingen en het ontwikkelen van sleuteltechnologieën, zoals fotonica. Ook moet er meer aandacht zijn voor pan-Europese grensoverschrijdende samenwerking.

De voorstellen van de Commissie doen een stap in die richting. Zo komt de Commissie met hogere verplichte allocaties voor lidstaten aan Slimme Groei

(waaronder innovatie) en klimaat- en milieudoelstellingen. Ook introduceert de Commissie een nieuwe component binnen de grensoverschrijdende samenwerkingsprogramma's van het cohesiebeleid, de zogenaamde Interreg-programma's. Onder deze component kunnen innovatieve clusters met soortgelijke specialisaties over heel Europa met elkaar samenwerken om waardeketens te creëren.

Het kabinet vindt dat er sterkere voorwaarden aan het ontvangen van cohesiegeldmiddelen verbonden moeten worden, zoals op het gebied van economische hervormingen, klimaat, migratie en rechtsstaat. Samen met gelijkgestemde lidstaten zoekt Nederland naar de beste manier om dit vorm te geven.

Daarnaast is het kabinet van mening dat het cohesiebeleid eenvoudiger moet worden, zowel voor begunstigden als uitvoerders. Dat betekent minder administratieve lasten in de uitvoering en lagere audit- controlelasten waar dat verantwoord is. De Commissievoorstellen bevatten een hoop vereenvoudigingen. Nederland zet zich in om deze te behouden en waar mogelijk te versterken.

Ook synergie tussen de verschillende fondsen van het cohesiebeleid en met andere instrumenten zoals HorizonEurope, is voor Nederland van groot belang om zoveel mogelijk impact van elke Europese euro te bewerkstelligen. In haar voorstellen doet de Commissie een aantal suggesties om meer synergie te bevorderen, zoals de mogelijkheid voor lidstaten om een deel van hun structuurfondsmiddelen beschikbaar te maken voor de eigen lidstaat binnen HorizonEurope. Nederland is voorstander van deze mogelijkheden, mits praktisch uitvoerbaar, en zoekt naar meer mogelijkheden om inhoudelijke aansluiting te vinden met de verschillende EU-instrumenten.

Hoogachtend,

mr. drs. M.C.G. Keijzer
Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat

Laatste stand van zaken Brexit

Hierbij een link naar de website van de Europese Raad met de laatste stand van zaken Brexit:

<https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-uk-after-referendum/>

Op 6 december 2018 gaat EU onderhandelaar Barnier in debat met steden en regio's in Brussel over de gevolgen van Brexit.

Op 11 december 2018 stemt het Britse Lagerhuis over de Brexit deal die is uit onderhandeld door Theresa May en waarop de EU27 regeringsleiders afgelopen zondag akkoord hebben gegeven.

Van: European Committee of the Regions <PresseCdR@cor.europa.eu>

Datum: 30 november 2018 om 17:45:42 CET

Aan: <jvunnik@brabant.nl>

Onderwerp: Michel Barnier to discuss Brexit with local and regional leaders

European Committee
of the Regions

Press Release

CoR/18/143.en
Brussels, 30 November 2018

Michel Barnier to discuss Brexit with local and regional leaders

Reforms of EU's cohesion and agriculture policy also focus of [#CoRplenary](#)

On 6 December from 11am [Michel Barnier](#), the European Union's Chief Negotiator for the United Kingdom's withdrawal from the Union, will discuss Brexit and its impact on regions and cities with local leaders from all the EU's member states. His visit to the European Committee of the Regions in Brussels comes on the eve of UK parliaments crucial vote on the agreed Withdrawal Agreement

[WATCH](#) ALL THE [#CoRplenary](#) DEBATES LIVE

5 December, 15:00: EUBudget: the future of cohesion policy – debate with EU Commissioner Cretu

The CoR will adopt several recommendations in response to European Commission proposals to reform two major EU policies – namely the cohesion and the common agricultural policy – which look to improve major funding tools such as the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Fund for Territorial Cooperation. [Corina Cretu](#), the European Commissioner for Regional Policy, will address the CoRs' members discussing the future of cohesion policy shortly before the CoR adopt a series of opinions on the topic, including one on the EU funds' [Common Provisions Regulation](#) (CPR) led by co-rapporteurs, [Catuscia Marini](#) (IT), President of the Umbria Region and of the PES group, and [Michael Schneider](#) (DE), State Secretary of the Land of Saxony-Anhalt and President of the EPP group.

6 December, 11:00-12:30: UK's Withdrawal Agreement – debate with Michel Barnier

During the [#CoRplenary](#) debate, Michel Barnier and the 350 local and regional leaders will debate the consequences of Brexit, how to cushion the impact and ways to maintain cooperation among local and regional governments in the EU27 and the UK after the UK's leaves the European Union.

Michel Barnier last addressed the CoR in March 2017, when he set out the roadmap for negotiations. The CoR in the following 18 months, has conducted a [mapping exercise](#) to ascertain the potential impact of the UK's withdrawal on regions and cities. The CoR, which has met regional and local representative of devolved administrations and local governments in the UK, has also conducted an economic [survey](#) of local and regional authorities and local chambers of commerce, commissioning a [study](#) on the impact of Brexit. In May 2018, the CoR adopted a [political resolution](#) calling for the EU to ensure that local and regional authorities are not "left to deal on their own" with challenges created by Brexit

The assembly will adopt recommendations on the following proposals linked to the EU budget:

"[Reform of the CAP](#)." Rapporteur-General: [Guillaume Cros](#) (FR/PES) Vice-President of the Regional Council of Occitanie.

"[Proposal for a European Regional Development Fund and Cohesion Fund Regulation](#)." Rapporteur: [Michiel Rijsberman](#) (NL/ALDE) from Executive Council of the Province of Flevoland.

"[The InvestEU Programme](#)." Rapporteur: [Konstantinos Agorastos](#) (EL/EPP), leader of the Region of Thessaly.

"[The Single Market Programme](#)." Rapporteur: [Deirdre Forde](#) (IE/EPP) of Cork County Council.

"[Digital Europe Programme \(2021 to 2027\)](#)." Rapporteur: [Markku Markkula](#) (FI/EPP) of Espoo City Council.

"[European territorial cooperation – Interreg](#)." Rapporteur: [Marie-Antoinette Maupertuis](#) (FR/EA) of the Corsican regional authority.

"[EU reform and stabilisation support](#)." Rapporteur: [Olga Zrihen](#) (BE/PES) of the Walloon Parliament.

"[Proposal for a Regulation on European Social Fund Plus](#)." Rapporteur: [Susana Díaz Pacheco](#) (ES/PES), president of Andalucía.

"[European Globalisation Adjustment Fund](#)." Rapporteur-General: [Ximo Puig](#) (ES/PES), president of the Regional Government of Valencia.

"[A regulation on cross-border mechanism](#)." Rapporteur: [Bouke Arends](#) (NL/PES) of Emmen Council.

"[Neighbourhood and the World](#)." Rapporteur: [Hans Janssen](#) (NL/EPP), mayor of Oisterwijk.

Other reports to be adopted during the #CoRplenary:

"[Taxation of digital economy](#)." Rapporteur: [Jean-Luc Vanraes](#) (BE/ALDE) of Uccle Municipal Council.

"[Models of local energy ownership and the role of local energy communities in energy transition in Europe](#)." Rapporteur: [Mariana Gâju](#) (RO/PES), mayor of Cumpăna.

"[Enlargement package](#)." Rapporteur: [Franco Iacop](#) (IT/PES) of the Friuli Venezia Giulia Regional Council.

"[Financing sustainable growth](#)." Rapporteur: [Tilo Gundlack](#) (DE/PES) of the Landtag of Mecklenburg-Western Pomerania.

"[Proposal for a regulation on minimum requirements for water reuse](#)." Rapporteur: [Oldřich Vlasák](#) (CZ/ECR) of Hradec Králové City Council.

"[The space programme of the Union and the European Union Agency for the Space Programme](#)." Rapporteur: [Andres Jaadla](#) (EE/ALDE) of Rakvere City Council.

"[European Solidarity Corps and the new EU youth strategy](#)." Rapporteur: [Matteo Luigi Bianchi](#) (IT/ECR), mayor of Morazzone.

"[Resolution on Priorities for the 2019 Work Programme of the European Commission](#)."

Practical information for [#CoRplenary](#):

Where: Paul Henri Spaak building – Hemicycle, European Parliament. The plenary will be [streamed live](#) on the CoR's website.

When: Tuesday, 5 December, 3pm-9pm; Wednesday, 6 December, 9am-1pm.

Background material: The plenary [agenda](#) & [documents](#).

Contact: PresseCdr@cor.europa.eu

The European Committee of the Regions

The European Committee of the Regions is the EU's assembly of regional and local representatives from all 28 Member States. Created in 1994 following the signing of the Maastricht Treaty, its mission is to involve regional and local authorities in the EU's decision-making process and to inform them about EU policies. The European Parliament, the Council and the European Commission consult the Committee in policy areas affecting regions and cities. To sit on the European Committee of the Regions, all of its 350 members and 350 alternates must either hold an electoral mandate or be politically accountable to an elected assembly in their home regions and cities. [Click here](#) for more details on your national delegation.

---

1. [Manage your Subscription Preferences / Unsubscribe from all CoR mailing-lists](#)

2. [Privacy statement](#)